

Nederlands moet terug op verpakking: Eurostopper



20 oktober 2010 - De Nederlandse kruideniersketen **Albert Heijn** weigerde dit voorjaar de Sofprijs der Nederlandse taal 2009 in ontvangst te nemen oor het nieuwe ontwerp van de verpakking van de Euroshopper-producten. Inmiddels ligt de nieuwe verpakking, waarvan het Nederlands nagenoeg is verdwenen, overal bij AH in de winkel. De stichting Nederlands heeft de directie van AH Nederland verzocht het Nederlands weer op zijn plaats te zetten, maar tot op heden heeft AH niet gereageerd. Stichting Taalverdediging is van plan begin november actie te gaan voeren bij vestigingen van AH als het bedrijf de huidige verpakking handhaaft. De stichting Nederlands ondersteunt de aangekondigde actie van haar zustervereniging van harte. De stichting Nederlands gaat, als een bevredigende reactie van AH uitblijft, een klacht neerleggen bij de **Nederlandse Consumentenautoriteit**.

Visser-Neerlandiaprijs voor Genootschap OT

19 oktober 2010 - Het Genootschap Onze Taal heeft uit handen van voormalig minister van Cultuur Paul Van Grembergen de Visser-Neerlandiaprijs gekregen. De prijs werd uitgereikt tijdens VRT Taaldag in het Flageygebouw in Brussel. Die dag werd dit jaar voor de derde maal gehouden. Centraal thema op de Taaldag was 'Taal & humor'.

De Visser-Neerlandiaprijs wordt jaarlijks uitgereikt aan de persoon of organisatie die zich inzet voor de Nederlandse taal. "Onze Taal tracht

de interesse voor taal te mobiliseren" zei Van Grimbergen bij de uitreiking. "We hopen dat ze de middelen die verbonden zijn aan de Visser-Neerlandiaprijs zullen gebruiken om actie te voeren rond taal, bijvoorbeeld in het middelbaar onderwijs in Vlaanderen en Nederland", zo stelde hij.

Op de derde Taaldag werd ook nog enkele andere prijzen uitgereikt. Zo ging de Wablieft-prijs naar toneel voor doven met het project 'Luisterogen'. Het project maakt verhalen en informatie toegankelijk voor dove laaggeletterde allochtone jongeren. Hierdoor breiden jongeren hun basiswoordenschat uit, zo meldt het juryrapport. Het project heeft al zijn weg gevonden naar, onder meer, cursisten in het volwassenenonderwijs; zowel in Vlaanderen als Nederland.

Hoogleraar pleit voor Nederlands

De Vlaamse hoogleraar Guido Vanheeswijck heeft in de [Standaard](#) van 30 september zijn ongenoegen uitgesproken over het voornemen van de Vlaamse overheid het Engels een belangrijker plaats aan de Vlaamse universiteiten te geven dan tot nu toe. Vanheeswijck noemt in dat artikel het kiezen voor meer Engels een geval van vals kosmopolitisme. "In het hoger onderwijs wordt Nederlands weggeduwd. (...) Ik heb niets tegen het Engels, wel tegen de onnadenkende manier waarop het in het hoger onderwijs wordt ingevoerd." Vanheeswijck, hoogleraar wijsbegeerte aan de Katholieke universiteit Leuven en de universiteit van Antwerpen, heeft er geen enkel begrip voor dat voetstoots wordt aangenomen dat verengelsing van het hoger onderwijs in Vlaanderen het beste is. Vanheeswijck is voor zijn pleidooi uitgeroepen tot **TaalLof van september**, waardoor hij kandidaat is voor de Lofprijs der Nederlandse taal van 2010. Ook oud-hoogleraar Jos De Vreese pleitte in het blad *Knack* tegen de verruiming van de mogelijkheden Engels op de universiteiten te gebruiken

Inhoud

blz 3 Nederlands toch in grondwet?

blz 4 Ook Engels op vmbo

blz 5 Anglowaan

blz 6 Nederlands toch in grondwet

blz 8 Vlieg op Den Haag

blz 8 Geknipt

Stichting Taalverdediging

2 oktober 2010 - De stichting Taalverdediging heeft op zaterdag 2 oktober in het provinciehuis in Antwerpen de Erepenning van de Marnixring in ontvangst genomen. Taalverdediging heeft de erkenning verworven voor het daadwerkelijk bevorderen van het taalbewustzijn in Nederland en Vlaanderen door haar strijd tegen verdrukking van het Nederlands door het Engels. De erepenning werd met enig ceremonieel overhandigd door Filip De Vlieghere, algemeen voorzitter Marnixring Internationale Serviceclub. Marnixring is een vooral in Vlaanderen actieve organisatie die zich inzet voor de Nederlandse taal en cultuur

Nederlands hoeft niet in grondwet van Raad van State

28 september 2010 - De Nederlandse Raad van State vindt het niet nodig de positie van het Nederlands (en Fries) in de grondwet te verankeren. De Raad stelt dat in zijn advies aan de regering over het kabinetsbesluit de positie van het Nederlands in de grondwet op te nemen. Het belangrijkste argument voor het advies van de Raad is dat de status van Nederlands als taal in Nederland niet ter discussie zou staan en dat de officiële taal voor het bestuurlijk verkeer al wettelijk verankerd is in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hetzelfde geldt voor het Fries in Friesland. Overigens ziet het hoogste adviesorgaan van de regering ook geen 'klemmende' argumenten tegen het opnemen van een taalclausule in de grondwet. Wel stelt de Raad dat er mogelijk problemen zouden kunnen komen als het voorstel van Tweede Kamerlid Femke Halsema (GroenLinks) zou worden aangenomen om in de toekomst de rechter de mogelijkheid te geven zijn uitspraken te toetsen aan een aantal bepalingen in de grondwet. Nu is dat de Nederlandse rechter nog uitdrukkelijk verboden.

In een reactie op het advies stelt minister van Justitie Donner namens het kabinet dat "...anders dan de Raad lijkt te veronderstellen, is bescherming van het Nederlands in de wereld waarin het Engels steeds dominant wordt, niet het enige motief voor grondwettelijke verankering van de taal. In de paragraaf 1 van de memorie van toelichting is eveneens uiteengezet dat verankering van het Nederlands in de grondwet zal moeten bijdragen aan het zorgvuldig onderhouden en beschermen van de taal, vanuit een oogpunt van behoud van de Nederlandse cultuur(...) Dat de overheid de kennis en het gebruik van het Nederlands naar vermogen bevordert, is naar het oordeel van de Raad zodanig

evident dat die opdracht geen positivering behoeft in de grondwet. Ik ben van mening dat opname van die zorgplicht - die de Raad op zichzelf onderschrijft - in de grondwet wel degelijk past binnen het karakter van de grondwet. De formulering van het voorgestelde sociale grondrecht lijkt sterk op andere reeds in de grondwet opgenomen sociale grondrechten. Net zoals er een zorgplicht bestaat voor de natuurlijke leefomgeving, geldt er een zorgplicht voor de culturele 'omgeving', waarvan de Nederlandse taal deel uitmaakt."

Nederlands overheerst in taallandschap



17 september 2010 - Taal van de openbare ruimte Nederlands is de overheersende taal bij teksten in de openbare ruimte (het zogeheten taallandschap) in Amsterdam en Friesland, gevolgd door het Engels. Dat heeft Loulou Edelman uitgezocht in het kader van een promotieonderzoek. Zij heeft bekeken of teksten in het taallandschap zijn geschreven in de talen van de bevolking. Dat blijkt maar zeer beperkt het geval te zijn. Op borden in Amsterdam komen de minderheidstalen Turks en Arabisch wel voor, maar minder dan je op basis van het percentage omwonenden van Turkse en Marokkaanse komaf zou verwachten. In het straatbeeld van Friesland speelt de Engelse taal een veel grotere rol dan de officiële taal in die provincie, het Fries. Dat er in het taallandschap maar weinig ruimte is voor meertaligheid heeft volgens Edelman, onder meer, te maken met de machtsverhoudingen tussen de verschillende bevolkingsgroepen. De studie vond plaats in Amsterdam en in het Friese Leeuwarden, Franeker en Burgum. Edelman fotografeerde en analyseerde teksten in acht geselecteerde winkelstraten. Neerlandica Edelman, die begin oktober promoveert aan de universiteit van Amsterdam, schreef haar proefschrift in het Engels: **Linguistic Landscapes in the Netherlands A study of Multilingualism in Amsterdam and Friesland**

Wilders' dierenjuten

De PVV van Geert Wilders wil Nederland veiliger, fatsoenlijker en Nederlandser maken, zei hij bij de presentatie van het gedoogakkoord. Het is een jibak, maar hoe zit het met het Nederlandse van Wilders zelf?. De **animal cops** uit zijn verlanglijstje (het gedoogakkoord) zijn al ruim besproken. Typisch staaltje van onnodig on-Nederlands. In dat akkoord staat meer onnodig Engels: "...prikkel voor nieuwe procedures worden weggenomen (toepassing van "no cure no fee "...", "Waar mogelijk wordt snelrecht toegepast (o.a. night courts) ...",

"Dierenmishandeling wordt harder aangepakt, onder meer door 500 animal cops (dierenpolitie).", "Bij het oplossen van cold cases wordt herziening...", "De longstay -afdelingen worden versoberd...", "...bij het opstellen van normen en het uitwisselen van best practices...", "...voor permanente feed back over de kwaliteit van de instelling waarbij bijvoorbeeld mystery guests ingezet kunnen worden.", "Minder overhead..." en "...Indien Nederland voldoet aan de medium term objective -doelstelling van het SGP en...". Is best moeilijk, Geert, Nederlands praten.

Voorlopig geen 'riverspeak'

15 september 2010 - "We moeten binnen afzienbare tijd niets veranderen aan de huidige situatie, omdat het middel erger is dan de kwaal." Dit stelt het hoofdbestuur en de Internationale Afdeling van de schippersvereniging Koninklijke Schuttevaer als reactie op het voorstel van de Nederlandse Europarlementariër Peter van Dalen (Christenunie) een gemeenschappelijke voertaal in de Europese binnenvaart in te voeren. Volgens Schuttevaer is Engels niet veilig. De vereniging is er ook niet voor om een andere taal als gemeenschappelijke voertaal door te voeren. Koninklijke Schuttevaer noemt het middel erger dan de kwaal. De huidige situatie schrijft voor dat de communicatie plaats vindt in de taal van het land waarin men zich bevindt. Die situatie is volgens de vereniging te verkiezen boven Engels (of Duits) als voertaal, omdat die taal vaak voor beide schippers een vreemde taal is.

Taalzuurpruimverkiezing 2010

De stichting Nederlands is genomineerd voor de [Taalzuurpruimverkiezing 2010](#). De stichting dankt die nominatie aan de maandelijkse TaalSof die wordt gekozen door de de schrijfgroep van sN. Aardig is dat de uitschrijver van de verkiezing, Taalprof, zelf ook op de lijst staat:

1. Taalnazi, die twitteraars voortdurend op de vingers tikt;
2. Ronald Plasterk, die verklaarde dat mooi of lelijk ondergeschikt is aan correct;
3. Helen de Hoop, vanwege haar optreden in DWDD
4. Wim Vriezen, die in het radioprogramma Klare Taal elke week taalgebruikers berispt;
5. Copytjgers, waar een aanhoudende stroom van taalfouten wordt uitgestort over de arme taalgebruiker (wel volgens eigen zeggen "vrolijk en mild", maar toch);
6. FOK-forumpagina Orginele Taal- en Spelfouten, idem, het houdt maar niet op;
7. Hyves-taalfoutenpagina, idem;
8. spatiegebruik.nl, idem, maar dan alleen spatiefouten;
9. Irritaal, die bijna zijn tong afbeet in zijn pogingen zich niet zelf te nomineren;

10. Taalprof, die op een halve suggestie ook nog een nominatie in de wacht sleepte;

11. Stichting Taalverdediging, met hun eeuwige filippica tegen de invloed van het Engels;

12. Stichting Nederlands, die met hun maandelijkse Sofprijs de media proberen te bestoken met zure bommetjes.

Protest tegen Engelse uitnodiging Brabantdag

7 september 2010 - Het Noord-Brabantse SP-Statelid Ron van Zeeland heeft vragen gesteld aan het college van Gedeputeerde Staten naar aanleiding van de geheel in het Engels gestelde uitnodiging voor de vierde editie van de Brabantdag. De Brabantdag, mede georganiseerd door Vlaams-Brabant en vanaf nu '4brabant' geheten, is volgens de uitnodiging georganiseerd voor **Brabanders proud to be in or near the capital of Europe**. Van Zeeland juicht contacten met Brabanders over de landsgrens toe, maar heeft vragen bij het gebruik van het Engels. "Als je je richt tot een Nederlandstalige doelgroep, doe je dat in hún taal." Ook in Vlaanderen is geprotesteerd tegen deze anglomane daad van de Brabantse provincies.

Gaat Vlaanderen Nederland na?

2 september 2010 - De Vlaamse minister van onderwijs Pascal Smet heeft op voorstel van de commissie Hoger onderwijs van het Vlaamse parlement besloten meer mogelijkheden te geven om in een andere taal dan het Nederlands onderwijs te geven. Het voorstel zou waarborgen dat een student zijn studie altijd geheel in het Nederlands zal kunnen volgen. Smet is voor dit akkoord door de schrijfgroep van de stichting Nederlands uitgeroepen tot Sof van juli. Hij is daarmee kandidaat voor de Sofprijs der Nederlandse Taal 2010 .

Het voorstel tot verandering van het taaldecreet zal overigens eerst nog door het Vlaamse parlement moeten worden goedgekeurd. Verwacht wordt dat, indien het parlement zijn goedkeuring verleent, de taalregeling op zijn vroegst in het academiejaar 2011/2012 in werking zal kunnen treden. Het Verbond der Vlaamse Academiëci heeft naar aanleiding van het voorstel van Smet een taalgedragscode opgesteld. (zie ook artikel pag. 1)

KLM ontkent overboord zetten Nederlands

22 augustus 2010 - De Nederlandse luchtvaartmaatschappij KLM ontkent het Nederlands aan boord van haar vliegtuigen overboord gezet te hebben. President-directeur Hartman stelt dat het "...essentieel is dat de KLM-bemanning onze Nederlandse klanten aan boord altijd aanspreken in het Nederlands." De veiligheidsinstructies worden uiteraard in het Nederlands uitgevoerd, laat de president-directeur weten. "Ik vertrouw er op dat bovenstaande informatie U en Uw schrijfgroepleden



doet besluiten dat de SOF van de maand juni aan de verkeerde is toegekend."

Keert wal het schip?

De studenten van de Universiteit Maastricht willen dat niet-Nederlandse medestudenten de kans krijgen om [Nederlands te leren](#). De studentenfractie in de universiteitsraad heeft het College van Bestuur per motie gevraagd om een zogeheten **Summerschool** in het leven te roepen, waar Nederlandse les gegeven kan worden. Uit een recent onderzoek blijkt dat maar weinig buitenlandse studenten Nederlands leren en daardoor moeilijk integreren. Het College van Bestuur van de Universiteit Maastricht heeft de studenten laten weten open te staan voor initiatieven voor een talencursus.

Meldpunt taal van start

16 juni 2010 - Onlangs is het **meldpunt Taal** geopend. Dit initiatief van taaljournalist Ewoud Sanders is bedoeld als inzamelplaats voor nieuwe ontwikkelingen in de Nederlandse taal. Er wordt nu al ruim gebruik gemaakt van de meldplaats. Zo zouden voetbalverslaggevers bij voorkeur in de lijdende vorm spreken (er wordt ...). Er zijn op de nieuwe stek ook diverse taaldatabanken te raadplegen. Aan de totstandkoming van het taalmeldpunt hebben zeven instellingen meegewerkt, waaronder de Nederlandse Taalunie, het genootschap Onze Taal, Van Dale en het Instituut voor Nederlandse Lexicologie. In De Standaard zegt Taaluniemedewerker Ludo Parmentier te hopen dat nu er een plaats is waar mensen hun opmerkingen over taal kwijt kunnen, ze misschien gestimuleerd zullen worden om nauwlettender met de Nederlandse taal om te springen. Maar volgens Parmentier begint ook het gezeur weer: "Men klaagt bijvoorbeeld dat er vandaag te slordig met taal wordt omgesprongen. Ik begrijp die kritiek, maar ik hoop dat Meldpunt Taal geen klagforum wordt."

Al eerder heeft het Algemeen-Nederlands Verbond een taalmeldpunt in het leven geroepen. Dat meldpunt was echter vooral gericht op het signaleren van bedreigingen van het Nederlands door met name het Engels. Dat meldpunt is

inmiddels overleden.

Ook Engels op vmbo



8 juni 2010 - Binnenkort zal op een aantal vmbo-opleidingen biologie of zelfs een deel van de beroepsgerichte lessen in het Engels worden gegeven. Het tweetalig onderwijs (tto) doet dan zijn intrede op alle leerwegen van het vmbo. Inmiddels krijgen al zo'n 25.000 middelbareschoolleerlingen in Nederland tweetalig onderwijs. Demissionair staatssecretaris Van Bijsterveldt (CDA), zelf groot voorstander van tto, gaf de aftrap op het Anna van Rijn College in Nieuwegein, waar vmbo-leerlingen vanaf komend schooljaar in alle leerwegen een deel van hun lessen in het Engels krijgen, zo meldt het ministerie van onderwijs. Van Bijsterveldt is in het kabinet Rutte minister van onderwijs geworden. Dit schooljaar starten minstens vijf vmbo-scholen met het aanbieden van tto in het vmbo. Zestien andere vmbo-scholen verspreid over het land volgen in de loop van 2011 en 2012. De verwachting is dat het aantal verder zal toenemen. Op het tweetalig vmbo krijgen leerlingen jaarlijks 30 procent van de lestijd in het Engels. Volgens de CDA-bewindsvrouw is het juist voor lassers, verpleegkundigen of hotelmedewerkers van groot belang dat je een taal als Engels of Duits goed beheerst. "Vakmanschap houdt echt niet op bij de landsgrenzen. Tweetalig onderwijs geeft leerlingen een streepje voor. Niet alleen in hun vervolgopleiding, maar juist ook op de arbeidsmarkt die steeds internationaler wordt." Waarom dan vakken in een andere taal dan het Nederlands gegeven moeten worden, maakt de staatssecretaris niet duidelijk. Bovendien is de gehanteerde taal in het tto vrijwel uitsluitend Engels. Het CDA heeft in zijn jongste verkiezingsprogramma opgenomen dat de positie van het Nederlands in de grondwet moet worden opgenomen. Stichting Nederlands vindt dat de verengelsing van het middelbare en basisonderwijs een verdere stap is in de richting van de marginalisering van het Nederlands in Nederland. Over de ook in de jongste partijprogramma's veelvuldige genoemde taalachterstand in, met name, het vmbo rept het persbericht niet. Voorstanders van tweetalig onderwijs stellen dat die tweetaligheid niet ten koste van het Nederlands gaat, hetgeen sN ten zeerste betwijfelt.

Bron: Persbericht ministerie van O&W

AngloWaan

Clairy Polak mocht geen presentator worden van het nieuwe Nova: Nieuwsuur. Ze gaat er weg, is het

laatste nieuws. Dat zei ze bij het in ontvangst nemen van een prijs voor het beste vraaggesprek in het afgelopen tv-seizoen. De naam van de prijs: de Sonja Barend Award Alleen al daarom zou je zo'n prijs al moeten weigeren. Bedenkers van dit moois zijn de mannen en vrouwen van de Vara-gids.

*

Het voorlichtingskanaal van Neerlands rijksoverheid, Postbus 51, is de Sof van augustus geworden. Postbus 51, of eigenlijk een door dat orgaan ingehuurd bedrijf, vond het noodzakelijk voor een filmpje over zelfredzaamheid een Engelse acteur in te huren. Dat zou geloofwaardiger zijn, omdat Nederlanders geen verstand hebben van zelfredzaamheid (de Engelsen wel, natuurlijk, want die hebben de Blitzkrieg meegemaakt).

*

De Tros is tegenwoordig verantwoordelijk voor de Nederlandse inzending voor het Eurozangfestival. Ik ben daar geen aanhanger van, maar de Tros vindt dat de Nederlandse inzending Nederlands dient te zingen. Dit jaar ging ene Siene met een lied van vader Abraham, wie kent hem niet?, grandioos af, maar ondanks dat magere resultaat zal ook de volgende bijdrage in het Nederlands zijn, zo heeft de Tros beloofd. Verdient lof.

*

SP-Kamerlid Ewout Irrgang zou in de verkiezingsstrijd in debat gaan met Allard Bruinshoofd (belangrijke man van de Rabobank) in een zaal van het concertgebouw in Amsterdam. Toen Ewout bemerkte dat het debat in het Engels zou worden gevoerd (omdat er ook wat buitenlandse studenten aanwezig zouden zijn) heeft hij afgezegd. "Bij een debat in Nederland met Nederlanders en voor een gehoor met merendeels Nederlanders. hoor je Nederlands te spreken", zei het Kamerlid. Dizz izz Nezzertent, men!

*

De jonge liberalen in Vlaanderen lijken ook bevangen door de anglowaan. Net heeft hun moederpartij het zoveelste kabinet Leterme opgeblazen (of was het pas het tweede?) of de jonge Vlaamse liberalen stellen voor het Engels in Vlaanderen toe te laten als beleidstaal. De overheid zou met de burgers ook in het Engels moeten kunnen communiceren. Jong VLD wil ook dat in bedrijven Engels als voertaal mag worden gebruikt. Daar kan Pechtold nog een puntje aan zuigen... Inmiddels heeft ook Bruno de Wever, historicus en broer van N-VA-voorman Bart, onlangs een pleidooi gehouden voor Engels als voertaal in de federale politiek.

*

"In Groningen staat de week van maandag 27 sept. t/m vrijdag 1 okt. volledig in het teken van Healthy Ageing. Namens het Akkoord van Groningen en het Healthy Ageing Network Northern Netherlands stuur ik u een vooraankondiging met het voorlopige

weekprogramma." (persbericht RUG)

*

Stockum Boekverkopers had in Den Haag een bijeenkomst met schrijver Jan Siebelink georganiseerd. Meet & Greet met Jan Siebelink! . Ik ken Greet, maar wie zou Meet zijn?

Taal verovert plekje in partijprogramma's



28 mei 2010

- Was er vier jaar geleden bij de verkiezingen nog nauwelijks aandacht voor een speciale bejegening van het

Nederlands in de verkiezingsprogramma's van de Nederlandse partijen in aanloop naar de verkiezingen van 2006, nu is dat anders. Nog steeds komt het woord taalbeleid in de diverse partijprogramma's niet voor, maar nu is de ChristenUnie niet meer de enige partij die pleit voor het verankeren van de positie van het Nederlands in de grondwet. Ook het CDA en de PVV zijn voorstander van verankering. De PvdA zegt dat niet met zoveel woorden, maar stelt wel dat als de Nederlandse taal de komende jaren in de grondwet wordt opgenomen, dat dan ook zou moeten gelden voor de Friese taal.

Verreweg het summierst over taal zijn de Partij voor de Dieren en de Socialistische Partij. Zij zingen in het grote koor van de partijen die vinden dat niet-Nederlanders zich het Nederlands eigen dienen te maken, al of niet op eigen kosten. In de enige regel die de SP aan taal(beleid) besteedt is de stelling dat bedrijven verantwoordelijk zijn voor de taallessen van de arbeidsmigranten.

Opmerkelijk is dat waar de VVD en D66 in de vorige uitgaven van hun partijprogramma niets te melden hadden over taal, deze twee liberale partijen daar nu verhoudingsgewijs veel aandacht aan besteden. De VVD is streng. Zij vindt dat inburgeraars die de Nederlandse taal niet machtig zijn zich die taal eigen moeten maken op straffe van sancties zoals korting op uitkering of verlies van verblijfrecht. Huwelijksmigranten komen alleen nog maar het land in als ze het Nederlands beheersen, aldus het VVD-programma "Orde op zaken".

Ook bij D66 dit keer in het partijprogramma (relatief) veel aandacht voor taal. De medelander moet zelfredzaam zijn en de kans daarop is het grootst als hij/zij de Nederlandse taal beheerst, goed onderwijs genoten heeft en ook echte kansen krijgt, aldus D66. Nogal wat partijen mikken op het vroegtijdig achterhalen van taalachterstanden bij kinderen en het wegwerken van die achterstand door extra aandacht en ook 'bijlessen'. Geen kind mag van de

basisschool komen zonder behoorlijk Nederlands te kunnen lezen en schrijven, vindt D66 en daarin staat zij niet alleen. Het basisonderwijs moet zich weer richten op zijn kerntaken - rekenen en taal - is de algemene opvatting.

D66 is de grote pleitbezorger voor meer Engels in Nederland. De partij is er een groot voorstander van dat de kinderen op de basisschool al vroegtijdig worden ondergedompeld in het Engels. Weliswaar heeft het verkiezingsprogramma het ook over Duits, Spaans en Frans, maar in een recent pleidooi van D66-leider Alexander Pechtold om kinderen in de laagste groepen les in het Engels te geven, kwamen die andere talen niet voor. D66 is ook een warm voorstander van de verengelsing van het hoger en wetenschappelijk onderwijs, maar dat staat niet met zoveel woorden in het partijprogramma "We willen het anders". Wel staat er dat de huidige titulatuur uitbreiding behoeft. D66 pleit voor de invoering van een "...Associate Degree, uitbreiding van de HBO-masters, Honours programma's en University Colleges, verlenging van WO-masters naar twee jaar, invoering van research masters, meer onderzoekerbanen en het invoeren van een Professional Doctorate voor werkenden." Over welke taal bij deze opleidingen gebruikt zal gaan worden spreekt D66 zich in haar partijprogramma niet uit, maar de voorgestelde titels en termen zijn alle Engels. Ook het CDA houdt overigens een pleidooi voor meer ruimte voor 'topopleidingen' als de University Colleges. De partij van Geert Wilders, de PVV, is duidelijk: Nederlands onderwijs in het Nederlands.

De ChristenUnie spreekt zich het duidelijkst uit voor het koesteren van het Nederlands. De partij vindt dat op basisschool en in voortgezet onderwijs het Nederlands de voertaal dient te zijn (met een uitzonderingspositie voor Friesland). "Tegenover de druk van de internationalisering dient de Nederlandse taal zorgvuldig en zelfbewust te worden onderhouden", stelt het CH-programma (evenals het Fries en Papiaments als erkende rijkstalen), Overigens is de verankering van het Nederlands in de grondwet, die werd opgenomen in het regeerprogramma van Balkenende IV, door het voortijdig sneven van het kabinet weer met vier jaar verschoven; er van uit gaand dat het nog te vormen kabinet de volle vier jaar uitdient.

Taaltest

Nederlanders spreken goed Engels, vinden ze, en ze laten geen gelegenheid ongebruikt om die grote schat te etaleren. Buitenlanders hebben het knap lastig in Nederland als ze Nederlands willen leren. Zelfs de vuilnisman schakelde in een ruzie met mijn Amerikaanse buurman over op het Engels toen hij merkte dat dat de moerstaal van zijn tegenstrever was. Heel dom, natuurlijk, want dat Engels van de buurman is oneindig veel malen beter dan dat van de Nederlandse vuilnisman of van waarschijnlijk welke Nederlandssprekende

dan ook. Je zet je zelf op achterstand. Eventually moet hij het altijd afleggen. Een testje, dat verder niks oplevert (er zijn steeds drie mogelijkheden). Eventually is natuurlijk zo'n valse vriend. Ik weet heus wel wat dat betekent:

- a. Eventueel
- b. Tijdelijk
- c. Uiteindelijk

Het verhaal gaat dat premier Pieter Gerbrandy van het Nederlandse oorlogskabinet in Londen tijdens de tweede wereldoorlog bij een ontmoeting Churchill begroette met "Goodbye, Mister Churchill." waarop Churchill hem quasi-verbaasd vroeg waarom hij al weer weg wilde.

Appeltje-eitje want goodbye betekent:

- a. Goedemorgen
- b. Goedenacht
- c. Tot weerziens

Ook oud-premier Joop den Uyl, zijn leven lang doctorandus gebleven, sprak een mondje Engels. Voor een gezelschap van ondernemers sprak hij over undertakers. Het zal waarschijnlijk niet iedereen opgevallen zijn, maar de echte Angelsaksen onder zijn gehoor zullen zich niet aangesproken hebben gevoeld. Jij weet natuurlijk dat dat komt omdat undertakers

- a. aannemers
- b. uitvaartondernemers
- c. brugklassers

zijn. Bewindsvrouw Irene Vorrink uit Joops kabinet kon er ook wat van. Toen onze minister zich in Parijs voorstelde aan haar Franse gastheren, noemde ze zich Ministre du Milieu. De Fransen keken raar op toen Irene dat bekende. Iedereen weet toch dat milieu in het Frans

- a. Onraad
- b. Sanitair
- c. Onderwereld

betekent. We gaan nog even door. In de Van Woustraat in Amsterdam is een vestiging van Short Track. Dat is een uitzendbureau en de bedenker(s) vond(en) het wel geinig. Short Track, Korte Baan. Een Engelstalige zal die grap niet begrijpen omdat Short Track letterlijk

- a. Kortebaan
- b. Kort lontje
- c. Weinig trek

betekent. Albert Heijn heeft tegenwoordig zijn opschriften op de Euroshopperverpakking nog vrijwel alleen in het Engels. Ik liep laatst langs de schappen en vroeg me af wat in 's hemelsnaam Dutch Spiced cookies zijn. Jij weet dat natuurlijk wel. Het zijn:

- 1. Kruidenkoekjes
- 2. Froufrous
- 3. Speculaasjes

Nog een van AH (zo wordt een rondgang door de winkels van deze grootgrutter een spannende zoektocht): wat zijn Mixed Sprinkles?

- a. Gemengde sprinkhanen
- b. Gemengde hagelslag

c. Gekleurde muisjes (ik heb zelf geen idee wat goed is)

De opruiming is ook in de uitverkoop gegaan. We malen er niet om dat in de uitverkooptijd veel winkels gesierd zijn met het vlammeende Smerig; althans, dat betekent Sale in het Frans. Maar sale betekent voor de Engelsen toch uitverkoop? Je weet dat dat niet waar is want uitverkoop in het Engels is

- a. Sales
- b. Solden
- c. Buy-out

In Nederland had je vroeger afhaalchinezinnen of restaurants waar je maaltijden kon meenemen. To go zeggen ze nu bij AH op stations. Daar klopt natuurlijk geen donder van omdat to go heel wat anders betekent, namelijk

- a. Pretmaken
- b. Onderweg
- c. Het klopt wel

En nee, ik zei het toch: er zijn geen prijzen te winnen

Europees octrooi ver weg

Er wordt al jaren gesteggeld over een gezamenlijk Europees octrooi, we hebben het daar in de nieuwsbrief wel eens eerder over gehad. Dat i Europees octrooi is een mooi streven, maar de keerzijde is dat zo'n Europees octrooi niet meer in het Nederlands is (of Italiaans, Sloveens, Pools enz.), maar slechts in het Frans, Duits of Engels. Nederland vindt dat allang best, maar Polen, Italië en Spanje gaan minder makkelijk akkoord met het overboord zetten van hun taal. Mede daardoor is dat Europese akkoord, waar al vele jaren over gesteggeld wordt, er nog immer niet. Zou een mooie gelegenheid zijn voor de nieuwe regering om eens te laten zien wat zij waard is.

Guy Janssens CNV-secretaris

Op 1 mei werd Guy Janssens de nieuwe Algemeen Secretaris van de Commissie Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland. Hij neemt de functie over van Wilfried Vandaele die vorig jaar verkozen is als Vlaams Parlementslid.

Vlieg op Den Haag

15 april 2010- Al jaren ligt er bij Rotterdam een vliegveldje. Vroeger werd dat Zestienhoven genoemd en de laatste jaren Rotterdam Airport. Tikje armoedig. Sedert kort heet dat stukje grasveld **Rotterdam-The Hague Airport**. Geen idee waar dat ligt, the Hague, maar we hebben een vermoeden. Samen met de stichting Taalverdediging heeft sN de burgemeester van hofstad Den Haag gevraagd of met The Hague Den Haag bedoeld wordt en als dat zo is waarom hij de naam van zijn stad zo verminkt. Veel zinnigs kwam er niet uit. Een medewerker van Van Aartsen liet weten dat de verminkte naam blijft. Stichting Taalverdediging en sN hebben de Haagse

burgervader laten weten dat zulks in strijd is met het Convenant van Genève en niet strookt met het regeringsvoornemen het Nederlands in de grondwet te verankeren.

Arie Slob houdt vast aan 'verankering'

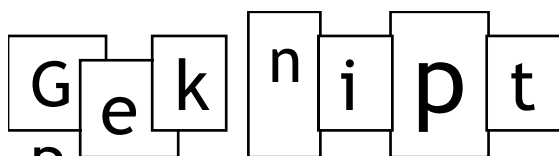


(foto Peter Valckx/VU)

22 april 2010 - Uitreiking Lofprij 2009 Arie Slob, fractievoorzitter van de ChristenUnie in de Tweede Kamer, houdt vast aan de verankering van het Nederlands in de grondwet. Door de val van het kabinet is de noodzakelijke wijziging naar de toekomst verschoven, maar dat betekent geenszins dat die niet doorgaat. Slob zei dat bij de uitreiking van de Lofprij der Nederlandse taal aan de rector magnificus Lex Bouter van de Vrije Universiteit. Er is volgens Slob een brede steun in de politiek. De rector stelde is zijn dankwoord dat de Vrije Universiteit vasthoudt aan het tweetalenbeleid, waarbij het Nederlands de lestaal is in de eerste fase en dat Engels de taal is van zo'n 60% van de tweede fase. Voor beide talen is een goede beheersing cruciaal en daar bleek het nogal aan te schorten, zo bleek uit talloze klachten van docenten. Het Nederlands is als eerste aangepakt. De VU was onzeker over de aanpak en daarom is het leuk dat de universiteit die prijs heeft gekregen, die eigenlijk 'verdiend' is door het VU Taalcentrum, zo stelde Bouter. Dat centrum is verantwoordelijk voor de, verplichte, taaltoets voor eerstejaars en de, verplichte, bijspijkerkursus voor studenten die de toets niet halen (dit jaar 14%). De scholen krijgen de resultaten en worden, bij 'recidive' aangemaand beter hun best te doen bij het vak Nederlands. Overigens mogen ook studenten die na de bijspijkerkursus voor een tweede toets zakken hun studie wel voortzetten. Bouter zei dat ze bij de VU wat opgelucht waren dat er geen sterk verband is gevonden tussen de beheersing van het Nederlands en etniciteit. Idealiter zal die toets moeten verdwijnen. Eline van Straalen van het Taalcentrum gaf voorbeelden van de 'taalcreativiteit'. Het voltooid deelwoord van 'dichtslippen' was volgens een creatieveling als 'dichtgesliptt', van 'uitbaggeren' 'uitgebacherd'.

Anneke Neijt, hoogleraar taalkunde aan de Radboud-universiteit, zei een voorstander te zijn van drietalenbeleid: de thuistaal, het Nederlands en de

wereldtaal. Dat betekent volgens haar geen taalverdringing. Meertaligheid zou zelfs de taalbeheersing van elk der beheerste talen bevorderen. Op de brief die zij met 13 collega-hoogleraren heeft geschreven over de versterking van de positie van het Nederlands aan de Nederlandse universiteiten, heeft, de destijds verantwoordelijke, minister Plasterk een teleurstellende reactie gegeven. Volgens Plasterk namen de universiteiten hun verantwoordelijkheid bij het borgen van de positie van het Nederlands, maar Neijft stelde dat dat onzin is. Ze noemde de universiteit van Maastricht, de universiteit van oud-onderwijsminister Jo Ritzen, als kwalijk voorbeeld, waarbij zelfs alle formulieren voor eerstejaars in het Engels zijn. Zij houdt vast aan de voorstellen die de KNAW (Koninklijke Akademie van Wetenschappen) in 2003 heeft gedaan: Nederlands, tenzij.... Ze beloofde de zaak bij de nieuwe regering weer aanhangig te zullen maken. Bestuurslid van sN en oud-EU-taalbeleidsfunctionaris Jan Roukens stelde in zijn korte betoog dat Nederland qua verengelsing onder de Europese universiteiten verre de kroon spant. Engels zou buitenlandse studenten naar Nederland moeten lokken, maar dat gebeurt nauwelijks. Uit cijfers die hij van de Nederlandse vereniging van universiteiten, de VSNU, heeft opgedoken, blijkt dat slechts 3% van de studenten in Nederland afkomstig is uit het buitenland. Hij stelde dat moeilijk te kunnen geloven, maar het betekent wel dat Nederland het leeuwendeel van de Nederlandse studenten opgezadeld wordt met een vreemde onderwijstaal voor een idee fixe. (zie fotoserie van Peter Valckx)



"Ongeveer een half jaar geleden las ik in De Telegraaf een brief van een lezer met wie ik het gloeiend eens ben. Overal zien we die oranje postautootjes rijden, schreef hij ongeveer. Daar staat op: TNT. Dat spreken we uit als tie-en-tie. Waarom? Spreek je moerstaal. Tee-en-tee!" Prijzen kennen we al een jaar of tien niet meer, het zijn uhworts geworden." Henk Hofland trekt in een stukje voor NRC Handelsblad van 9 juli 2010 van leer tegen de anglowaan.

Jean-Pierre Geelen, de tv-recensent van de Volkskrant, is de lof van april geworden. Geelen schreef op Koninginnedag (30 april) een stukje over het ongebreidelde gebruik van het Engels in de reclame. "Ik ben geen schoolfrik noch een taalpurist, maar ik begrijp het niet. De grote vraag blijft toch: What's next? Nenpresso natuurlijk - What else."

"Wij vinden het not done, zei KNVB-directeur. Wij zijn not amused (bij de KNVB spreken ze liever geen Nederlands)." Frits Abrahams in NRC Handelsblad van 15 oktober.

"... al jaren over tobt hoe er meer checks en balances kunnen worden georganiseerd." De Volkskrant op 16 oktober over democratie in China. Op 20 oktober, eveneens in een stuk over China, gebruikt de Volkskrant die term maar nu met and in plaats van en.

"... open pits..." schrijft Michael Persson in de Volkskrant van 16 oktober als hij dagmijnbouw bedoeld.

In de Volkskrant van 19 oktober staat een groot artikel over een nieuwe trend: de huwelijkscursus. In Houten, bijvoorbeeld, wordt er driftig voorspel bedreven op het huwelijk. Dat heet natuurlijk geen huwelijkscursus, maar Premarriage Course.

(Film)still (Volkskrant en NRC Handelsblad bij herhaling).

"Fantastisch, zoals de Jordanezen me opvingen. Het leek een samenleving zoals in Italië. Mensen uitnodigen in de keuken. Ik deed de ramen open en ik hoorde opera."

Klein Italië? Ja, maar je had er de vrijheid van een Nederlander. Ik sprak redelijk Engels, maar ik merkte dat de Nederlanders na twee minuten Engels toch overschakelen op hun eigen taal met hun vrienden. Op de PC Hoofdstraat heb ik Nederlandse les genomen, bij mevrouw Mazzoleni. Ik zal haar nooit vergeten. Vanaf toen kon ik hier praten, communiceren." Hilton-directeur in de Volkskrant van 10 april.

"Tal Caspi (Israël, 1973) studeerde Applied Linguistics aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ze verrichtte haar onderzoek bij het Center for Language and Cognition Groningen aan de Faculteit der Letteren van de RUG." (persbericht RUG)

Meehelpen met sN?

Wie wil helpen de rijkdom van de Nederlandse taal te beschermen en onnodig Engels te bestrijden kan:

+ Donateur worden

Vanaf € 15,- per jaar kunt u donateur van de stichting worden. U ontvangt dan zo'n drie maal per jaar de Nieuwsbrief, bovendien maakt U daarmee de acties van sN ook financieel mogelijk.

+ Actief meedoen

- Meedoen aan de elektronische schrijfgroep;
- Meedoen aan (plaatselijke of landelijke) publieke acties;
- Plaatselijk of landelijk propaganda maken voor de stichting.

+ Producten kopen

Prijslijst

- **Woordenlijsten 2400xliever Nederlands.**
 Alle bedragen zijn afgerond op hele euro's.
 Boekje per stuk: € 3,25

- 1 ex. € 3,25 + portokosten € 1,76 = € 5,-
- 2 ex. € 6,50 + portokosten € 2,20 = € 9,-
- 3 ex. € 9,75 + portokosten € 2,20 = € 12,-
- 4 ex. € 13,- + portokosten € 2,20 = € 15,-
- 5 ex. € 16,25 + portokosten € 2,20= € 18,-

Voor verzendingen naar het buitenland worden de portokosten per zending berekend.

- Funshoppen

"Funshoppen in het Nederlands; woordenlijst onnodig Engels" (uitgave Bert Bakker/Standaraard Uitgeverij) is verkrijgbaar in elke boekhandel en te bestellen bij de stichting Nederlands.



- 1 ex. (incl. verzendkosten) € 9,75
- 2 ex (idem) € 18,25
- 3 ex. (idem) € 26,50
- 4 ex. (idem) € 34,50
- 5 ex. (idem) € 42,50

Plakkervellen

- 1 vel € 1,- + portok. € 2,50
- 2 vellen € 2,- + portok. € 3,50
- 3 vellen € 3,- + portok € 4,50
- 4 vellen € 4,- + portok. € 6,-
- 5 vellen € 5,- + portok. € 7,-

Er zijn diverse teksten:t 'Sale is Frans voor Smerig', "Izz dizz Nezzlerlenzz?" en "Sale is uitverkoop van het Nederlands".

- Kaarten/affiches (Eric J.Coolen)

De kaarten kosten 40 ct per stuk. Afficheprijs afhankelijk van de afmeting (A4 of A3).



Kijk voor bestelformulier op het web: <http://www.stichtingnederlands.nl/bestelling.htm> of stuur een briefkaart met de gewenste producten naar: sN, Postbus 75357, 1070 AJ Amsterdam